

LASTBILSMAGASINET

Lastbilschauffören har många skyldigheter, men få rättigheter, tycker Maria Mattsson. Hon önskar till exempel mer information om regelverket kring färdskrivaren.

– Efter en lång tur och kanske bråttom till toa, är det lätt att glömma den.

Namn: Maria Mattsson

Ålder: 28 år

Familj: Pojkvän, fyra syskon, mamma och styvpappa som har flyttat med ner från Dalarna till Skåne.

Om trött: Stannar till och springer ett varv runt lastbilen, eller tio minuters tupplur.

På rastplatsen: Äter, snackar, virkar, broderar, läser och målar naglarna.

Maskot: En solblekt mjukiskossa på instrumentbrädan.

Bästa köpet: Ett specialanpassat bord till kaffebryggaren i förarhytten.

Råd till bilisten: Håll avstånd!

Saknar: Lathund med regler om digital färdskrivare.

Pappas flicka: "Han hade varit stolt"

Det är dags för ännu en tur till de tusen sjöarnas land. Med lätthet svingar hon sig upp i en månadsgammal Scania R420. Det tjugofem meter långa ekipaget står fullastat på terminalen i Helsingborg. Det är bråttom, innan kvällen ska lastbilschauffören Maria Mattsson vara ombord på Finlandsfärjan med sin transport.

■ Trots det tuffa tempot, älskar hon jobbet.

– Många i branschen kör för att tjäna mycket pengar. Jag tycker det är fantastiskt att få betalt för något som är så roligt, säger Maria. När hon sökte till transporttekniskt gymnasium och berättade att hon skulle bli lastbilschaufför, var det ingen som trodde henne hemma i Dalarna. De flesta går utbildningen för att få ett körkort. För hennes del handlade det om att uppfylla en dröm.

Fick först dagisjobb

Var längtan kommer ifrån vet hon inte, ingen i familjen har påverkat hennes tuffa yrkesval.

– Pappa i sin himmel hade varit stolt, tror Maria. Kanske finns det någon liten lastbilsgen som gett sig till känna - nu långt senare har hon fått veta att morfar en gång i livet arbetade som lastbilschaufför.

– Jag har alltid drömt om denna ensamma livsstil, vi är nog en viss sorts människor som trivs med det här, säger dalajäntan. Men efter utbildningen var det svårt att få jobb.

– Dom sa att jag saknade arbetslivserfarenhet, men det gjorde killarna också och fick jobb ändå. Istället tvingades hon ta en ungdomspraktikplats på en förskola för att passa barn för tolv och femtio i timmen.

Sedan »lossnade« det

Till slut gav det ihärdiga jobbsökandet resultat för Maria. Efter ett extrajobb med lokala körningar kom så chansen på Ahréns Åkeri, där hon sedan sex år

tillbaka kör TNTs expressgods. Maria gör sex resor på fyra veckor, tre turer till Finland och tre turer till Holland. Arbetet har utvecklat henne som människa, självkänslan har växt när hon bevisar för sig själv vad hon klarar av.

– Tidigare var jag blyg och tillbakadragen. Det jag fasade mest för var inte att behöva byta däck på bilen. Det värsta var att tvingas ta kontakt med människor, att fråga efter vägen och sådana saker, berättar Maria. Idag trivs hon utmärkt på jobbet.

– Men jag har förstått att jag har haft tur, det är inte alla tjejer som har lika snälla och trevliga kollegor som jag, säger hon. På en terminal i Holland fann Maria en likasinnad svenska, som idag kör för ett danskt åkeri. På tidigare arbetsplatser har hon upplevt

en helt annan jargong. Det är lätt att känna sig utsatt.

– Hon har blivit illa behandlad och råkat ut för betydligt mer otrevliga saker än jag, berättar Maria.

Ventilerar med bästis

Tjejerna har blivit bästa kompisar och när de träffas talar de om sådant som de känner att de manliga kollegorna kanske inte riktigt förstår.

– Det händer att vi råkar ut för påhopp ibland, berättar Maria. När hon duschade på en rastplats i Tyskland lade sig städaren på golvet för att titta in genom luftintaget under dörren. När Maria ställde sina skor och en papperskorg i vägen, erbjöd han henne 50 euro om han fick sitta där inne och titta på. Men, en mördande blick var allt han fick. Vid ett annat tillfälle var en föreståndare på en bensin-

mack lika svältfödd på kvinnligt besök.

– Jag skulle återlämna nyckeln efter ett toalettbesök, då stod han där helt naken! Jag gapskrattade hela vägen därifrån.

Kvinnor kan också vara påfrestande på vägarna genom Europa. Det är inte självklart att de kvinnliga chaufförerna kommer bra överens på terminalen eller rastplatsen. Avundsjukan är lika stor kvinnor som män emellan.

– Man får vara lite avvaktande. Många bara blänger ilsket på en, andra kan ignorera en helt, berättar Maria.

Känner du dig rädd ibland – har du basebollträ med dig i bilen?

– Nej, många andra har, men inte jag. Jag försöker stanna där det finns mycket

folk och på säkra rastplatser med tanke på lastbilstölderna. Vi har fått en säkerhetsutbildning och vet vad vi ska göra.

» Jag skulle återlämna nyckeln efter ett toalettbesök, då stod han där helt naken! Jag gapskrattade hela vägen därifrån. «

Finns det något som irriterar dig i ditt drömyrke?

– Alla personbilar som är i vägen. Folk kan göra så dumma saker och tänker inte alltid på att lastbilarna har längre bromssträcka. Som att köra ut precis framför lastbilen, för att sedan svänga av i nästa avfart. Eller när en personbil plötsligt ökar farten, när man håller på att köra om. Och sedan är man snart i fatt dem igen.

Det finns också dem som ligger så tätt bakom lastbilen, att chauffören inte ser bilen.

– Det är jobbigt, man vet ju inte om dem hinner se och reagera, om jag skulle bromsa. ♦

Att få ihop drömjobbet på vägarna med att skaffa barn och familj är inte helt lätt.

– Hittills har det varit ett medvetet val att inte bilda familj, för jag skulle inte veta vad jag skulle arbeta med istället. Det här är det enda jag kan!